Chukchansi

El **chukchansi** (Chuk'chansi) és un dialecte del yokuts de la vall parlat a la Ranxeria Picayune d'indis chukchansi, a la vall de San Joaquín de Califòrnia, per la banda chukchansi dels yokuts. Pel 2011 hi havia vuit parlants nadius.[2]

Chukchansi	
Tipus	llengua
Parlants	
8 (2011)[1] principalment a Nord de Califòrnia	
Parlat a	Estats Units
Classificació lingüística	
Llengües yokutianes (penutià)	
llengües yokuts Nim Yokuts de la vall	
Chukchansi	
Codis	
ISO 639-2	yok
ISO 639-3	yok
SIL	yok
IETF	yok

"El chukchansi no té el so “r” i ... dues consonants mai segueixen l'una a l'altra."[3]

En maig de 2012 el Departament de Lingüística de la Universitat Estatal de Fresno va rebre una subvenció d'1 milió $ per redactar una gramàtica i un diccionari chuckchansi,[4] i per "donar suport a les beques, programes i esforços per reunir textos nadius i crear un pla d'estudis per a l'ensenyament de la llengua perquè pugui utilitzar-se de nou socialment i ritualment."[5] La beca de cinc anys fou concedida a la Ranxeria Picayune d'indis chukchansi procedent de fons generats pel Chukchansi Gold Resort & Casino, i s'espera que ràpidament s'hi afegeixin esforços voluntaris per la Universitat de Fresno per documentar i ensenyar la llengua.[6][7] Tanmateix, la beca també ha estat criticada en connexió amb el recent desenregistrament de membres tribals chuckchansi.[8][9][10][11]

Els enregistraments de la llengua foren fets per Sydney Lamb entre 1953-1957.[12] També s'han fet esforços per documentar el chukchansi intentant utilitzar el Phraselator, un dispositiu de gravació portàtil desenvolupat amb fins militars. "Quan una persona parla al dispositiu en anglès, respon amb la traducció chukchansi." No obstant això, a partir de 2007, aquests dispositius eren massa cars per a ser distribuïts àmpliament.[13][14]

S'estan donant classes de chukchansi a l'escola elemental de Coarsegold, CA des de 2008.[15] Des del 2012 hi ha classes en chukchansi disponibles per a infants i per a adults.[3] La primera tenda de cafè Native American Coffee Company oberta a Coarsegold en 2012, planeja traduir els noms de les seves begudes de cafè al chukchansi.

La preservació de la llengua evoca forts sentiments. El cap tribal Reggie Lewis emfatitzà la necessitat de "preservar, protegir, i revitalitzar la nostra identitat i tradicions culturals."[16][17] Un membre de la tribu, qui ho va posar de manera més directa, va dir: "Quan [els Estats Units] van iniciar el genocidi de comunitats de nadius americans, la raó per la qual ens ha permès signar els nostres tractats va ser perquè teníem uns llengus ... Les generacions dels nostres majors van passar sequera i atrocitats; el nucli de la nostra llengua és la nostra identitat", afegint que ella es va sentir encoratjada pel fet que "els parlants no nadius de la comunitat vénen a aprendre l'idioma".[6]

Referències

1. Yokuts reference (http://archive.ethnologue.com/16/show_language.asp?code=yok) at

Ethnologue (16th ed., 2009)

2. Carmen George «Chukchansi issues disenrollment letters (http://www.sierrastar.com/2011/09/28/56549/chukchansi-issues-disenrollment.html)». *Sierra Star* [Oakhurst CA], 29-09-2011 [Consulta: 1r setembre 2012].
3. Onishi, Norimitsu «With Casino Revenues, Tribes Push to Preserve Languages, and Cultures (http://www.nytimes.com/2012/06/17/us/chukchansi-tribe-in-california-pushes-to-preserve-language.html)». *The New York Times*, 17-06-2012, p. 14.
4. «Chukchansi language to be preserved with grant (http://abclocal.go.com/kfsn/video?id=8650667)». abc30.com. [Consulta: 1r setembre 2012].
5. «Fresno State Receives $1 Million to Preserve, Revitalize Chukchansi Language (http://foundationcenter.org/pnd/news/story.jhtml?id=379200012)». *Foundation Center Philanthropy News Digest*, 13-05-2012 [Consulta: 1r setembre 2012].
6. «Native American Tribe Races to Preserve Endangered Language (http://newamericamedia.org/2012/07/native-american-tribe-races-to-preserve-endangered-language.php)». *New America Media - Indigenous*, 18-07-2012. [Consulta: 1r setembre 2012].
7. «Chukchansi Pledges $1 Million for Language Study & Revitalization (http://www.ksee24.com/news/local/Chukchansi-Pledges-1-Million-for-Language-Study--Revitalization-150494595.html)». *KSEE 24 News*, 07-05-2012. [Consulta: 1r setembre 2012].
8. «Saving the language? (http://www.sierrastar.com/2012/05/17/58244/saving-the-language.html)». *Sierra Star* [Oakhurst CA], 17-05-2012 [Consulta: 1r setembre 2012].
9. James Dao «California Indian Tribes Eject Thousands of Members (https://www.nytimes.com/2011/12/13/us/california-indian-tribes-eject-thousands-of-members.html?pagewanted=print)». *NYTimes.com*, 12-12-2011 [Consulta: 1r setembre 2012].
10. Randye Payne «Picayune Rancheria tribal disenrollments 'disheartening' (http://www.sierrastar.com/2011/10/27/56812/picayune-rancheria-tribal-disenrollments.html)». *Sierra Star* [Oakhurst CA], 27-10-2011 [Consulta: 1r setembre 2012].
11. Marc Benjamin «Chukchansi family files suit against U.S. (http://www.fresnobee.com/2012/07/07/2902338/chukchansi-family-files-suit-against.html)». *Fresno Bee*, 07-07-2012 [Consulta: 1r setembre 2012].
12. «Chukchansi Yokuts audio recordings (1953-1957) (http://cla.berkeley.edu/collection/10100)». *California Language Archive*. [Consulta: 1r setembre 2012].
13. Charles McCarthy «Learning an almost lost language; The few Mono Indians remaining who speak their tongue are passing it down to children to preserve culture. (http://www.kumeyaay.com/kumeyaay-news/news-archive/185-learning-an-almost-lost-language-the-few-mono-indians-remaining-who-speak-their-tongue-are-passing-it-down-to-children-to-preserve-culture.html)». *The Fresno Bee*, 14-10-2007 [Consulta: 1r setembre 2012].
14. «Tribal Linguistic History using Digital Tools (http://familyoralhistory.us/news/view/tribal_linguistic_history_using_digital_tools/)». *Family Oral History Using Digital Tools*. [Consulta: 1r setembre 2012].
15. Carmen George «Saving a Language (http://www.sierrastar.com/2011/08/31/56292/saving-a-language.html)». *Sierra Star* [Oakhurst CA], 01-09-2011 [Consulta: 1r setembre 2012].
16. «Tribe Donates $1 Million to Preserve Chukchansi Language (http://indiancountrytodaymedianetwork.com/2012/05/10/tribe-donates-1-million-to-preserve-chukchansi-language-112217)». *Indian Country Today Media Network*, 10-05-2012. [Consulta: 1r setembre 2012].
17. «Chukchansi Nature Trail (http://www.sierranevadageotourism.org/content/chukchansi-nature-trail/sie6E2BD059BE8CA4550)». *Sierra Nevada Geotourism MapGuide*. [Consulta: 1r setembre 2012].

Lectures

- Kroeber, Alfred Louis. *The Yokuts Language of South Central California* (http://archive.org/details/yokutslanguageof00kroerich), 1907 [Consulta: 1r setembre 2012].

Enllaços externs

- Mapa de l'àrea tradicional de la parla Chukchansi (http://www.californiaprehistory.com/tribmap.html)
- Vocabulari chuckchansi yokuts (http://curtis.library.northwestern.edu/curtis/viewPage.cgi?showp=1&size=2&id=nai.14.book.00000331&volume=14), d'Edward S. Curtis
- Registres audio Chuckchansi Yokuts (http://cla.berkeley.edu/item/10009?tab=digital) al California Language Archive
- Chuckchansi and Yokuts language at OLAC (http://www.language-archives.org/language/yok)
- Comparació de paraules chukchansi amb altres dialectes penutians (http://www.native-languages.org/fampen_words.htm)
- «Yokuts languages (http://linguistics.berkeley.edu/~survey/languages/yokuts.php)». *Survey of California and Other Indian Languages*, 2010.

Obtingut de «https://ca.wikipedia.org/w/index.php?title=Chukchansi&oldid=22588603»

La pàgina va ser modificada per darrera vegada el 6 gen 2020 a les 20:11.

El text està disponible sota la Llicència de Creative Commons Reconeixement i Compartir-Igual; es poden aplicar termes addicionals. Vegeu les Condicions d'ús. Wikipedia® (Viquipèdia™) és una marca registrada de Wikimedia Foundation, Inc.